

ASSOCIACIÓ CATALANA DE L'ORGUE

informatiu

DE L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE L'ORGUE

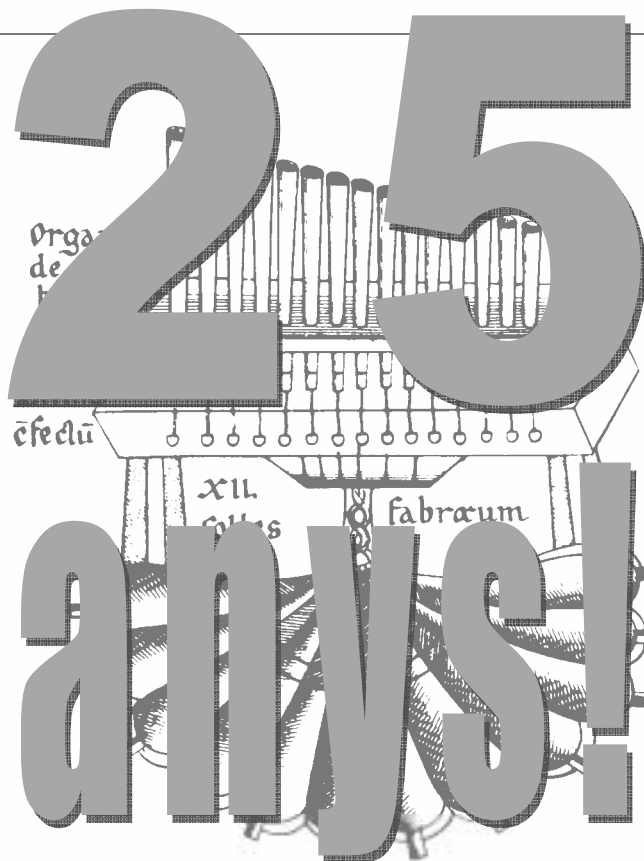
www.acorgue.com
full@acorgue.com

Número 29

EXTRAORDINARI

Pòrtic

ELS ORGUES DE CATALUNYA

Estem d'aniversari! Amb aquesta ens arriba la vint-i-cinquena edició del cycle de concerts "Els Orgues de Catalunya".

Aquest full "extraordinari" pretén refrescar-vos la memòria i informar-vos sobre el cycle de concerts que organitzem, iniciat el 1981 pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Enguany, a més dels instruments que sonen habitualment al cycle s'inclou l'orgue de la Pobla de Segur: un instrument de característiques romàntiques quasi centenari... I és que tant de bo que tots els orgues que estan en procés de restauració o recerca del finançament necessari per a la seva restauració puguin finalitzar ben aviat la circumstància en què es troben i tornin a omplir d'aire les manxes i fer vibrar els canons per a omplir i enriquir l'experiència musical de tothom qui els vulgui escoltar.

Gràcies a les mans i peus dels nombrosos intèrprets, els orgueners, i la resta de persones i institucions que fan possibles els concerts, recuperem a cada audició un pedacet de la nostra història, de la nostra cultura i de la música que esdevé un "art contemporani" i eteri a cada execució.

Toca ara gaudir de les vetllades organístiques a tots els meravellosos indrets que ofereix el cycle, i, a més a més, continuar divulgant, recuperant i preservant el patrimoni d'orgues existent i creant nous instruments arreu on manquen.

Felicitats! I anem a per molts més anys amb l'ajut i l'esforç de tots!

Hèctor París

Concert commemoratiu dels 25 anys amb Gustav Leonhardt

Per donar un relleu especial a l'aniversari del cicle, s'ha programat un concert commemoratiu dels 25 anys d'Els Orgues de Catalunya a càrrec d'una figura reconeguda del panorama organístic internacional: Gustav Leonhardt. Aquest músic holandès oferirà un concert a l'orgue de la Basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona, el dia 21 de juliol a les 22 h. El veterà organista, amb una trajectòria de més de 50 anys, va ser un dels pioners en la interpretació de la música antiga i com a clavecinista, organista i director s'ha convertit en un referent per a diverses generacions de músics.

Mots empipats

Per a entretenir-vos una estona mentre espereu que comencin els concerts... La solució al proper full.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1				■								
2					■				■			
3		■								■		
4						■					■	
5				■							■	
6	■					■						■
7			■		■					■		■
8								■				
9							■			■		
10		■		■	■			■				
11	■											■
12						■						

HORIZONTALS

1. Associació Catalana de l'Orgue. Sense ell, Cabanilles, per exemple, no podia tocar.
2. Flautat d'avantguarda. L'orgue en fou coronat per Mozart. Cabezón ho era.
3. Vista aèria d'un flautat. D'esquena, canta corals a l'església. Salicional a la partitura.
4. Tercer manual a França. A corre-cuita, en fem un abans del concert de les deu. Segona nota de Bach.
5. Document Nacional d'Improvvisor. Després d'Elami i escrit de dreta a esquerra. Tutti.
6. Pitagòrica, sintònica o etílic. Percudeix en alguns orgues.
7. La meitat de la cara. Al mig del tub. Dansa de molta memòria. Acaba amb el re.
8. A la inversa, acompanyarà l'orgue. Obra començada pel final.
9. De dreta a esquerra, llibre que recull la missa. El do de l'himne a Sant Joan Baptista. Redoble al principi i al final.
10. L'última del Cantoral. Mordent superior. Bufa sense separar els llavis. Acompanya l'elèctro per obrir la vàlvula.
11. Retornar un orgue al seu esplendor. Un tub.
12. Fer sonar un tub una octava més avall. Forma musical.

Nascut a Graveland, Holanda, el 1928, Gustav Leonhardt estudià orgue i clavicèmbal a la Schola Cantorum Basiliensis amb Eduard Müller en els anys 1947-1950. Després estudià musicologia a Viena, on fou professor de clavicèmbal a l'Acadèmia de Música fins el 1955. És professor de clavicèmbal del conservatori d'Amsterdam des del 1954, i també organista d'església.

Ja al principi dels anys cinquanta va realitzar els seus primers enregistraments de música de Johann Sebastian Bach, també amb el seu conjunt Leonhardt Baroque Ensemble, essent un dels primers en explorar les possibilitats de la interpretació històrica i havent treballat pràcticament tota la música per a clavicèmbal de Bach.

A més dels concerts i enregistraments, va encarnar el paper de J.S. Bach a la pel·lícula "El diari d'Anna Magdalena Bach", del 1967. Juntament amb Nikolaus Harnoncourt, ha enregistrat tot el cicle de cantates de Johann Sebastian Bach. També li devem una edició de l'Art de la Fuga i de l'obra per a

VERTICALS

1. Pacte musical. *Rallentando* a la partitura. Tub tapat.
2. A prop, però no sabem del cert la data. Afronta el repete de tocar amb el flautat. Principi de Rameau.
3. En certs moments, l'orgue hi convida. Capgirat, reflexiona sobre l'obra d'en Pueyo.
4. Les últimes del clarí. Els canonges ho són. El final d'Organeria Espanyola.
5. Comença la Marxa nupcial. Disminueix la fuga. Inici de l'incipit, per moviment retrògrad. Trino.
6. Per amor, fa tocar sense cobrar. Al mig del flautat. Registre del mar.
7. Ha punxat en una lletra, però no és el del cotxe, és un sistema de transmissió. Cognom de flauta.
8. Fa forats a l'orgue. Taló a sobre o a sota la nota. Inici del rondó.
9. La. Segon nom del Mestre.
10. Institut Cartogràfic del Salmer. El Fefaut d'abans però ara, traduït. Al mig del tub. Moviment Romàntic Alemany.
11. Una trompeta de veritat. Malaltia bíblica dels tubs. Acaba el secret.
12. Teclat escapçat. Tota, l'obra de Cabanilles, per exemple.

Noces d'argent

Aquest cicle de concerts es pot ben dir que deu ser un dels més antics dels que s'organitzen actualment i, alhora, un dels més emblemàtics, tant per l'instrument que l'encapçala -no en va rep el títol de *Rei dels instruments*- com per les esplèndides naus dels magnífics edificis que l'acullen.

A més és especialment destacable -i elogiable- que sigui el mateix govern de la Generalitat qui, des del primer dia, hagi vetllat perquè pugui comptar amb els recursos econòmics adients.

Molt breument, i de forma sintètica, diria que el cicle respon a les ganes de posar "en solfa" molts aspectes culturals i artístics que, des de la segona República, havien quedat en suspens. Així, s'inicià la restauració d'una bona colla d'orgues emblemàtics que se salvaren de la destrucció; es començà el cicle de concerts anomenats "Els orgues de Catalunya" que partia de la utilització d'aquells orgues que en aquell moment tenien més de cent anys de vida; s'hi va combinar la participació d'organistes professionals catalans amb organistes, també professionals, d'altres contrades; més endavant s'hi permeté l'entrada a d'altres instruments melòdics, fins a arribar a cors i orquestres de cambra... I així va funcionar els primers tretze anys de la mà del compositor i pedagog Salvador Pueyo, que ho dirigia des del departament de Cultura, fins que en iniciar el seu camí la nova Associació Catalana de l'Orgue se li traspassà a l'organització, mentre que el departament continuà responsable del seu finançament. Per part d'ells fou un gest que els honorà i per part de l'ACO fou una situació nova que ens estimulà a esmerçar-hi esforços i recursos per tal que el cicle continués amb el prestigi i el rigor que el caracteritzaren des dels seus inicis.

Enhorabona a tots per aquests vint-i-cinc anys i que per molts més puguem continuar aquesta tasca en bé de la música i de l'orgue.

Joan Casals i Clotet*

*(President de l'A.C.O en el moment en què aquesta assumí l'organització del Cicle "Els Orgues de Catalunya")

25è aniversari del cicle "ELS ORGUES DE CATALUNYA"

L'any 1981 va néixer el cicle "Els Orgues de Catalunya". Des del Servei de Música del Departament de Cultura de la Generalitat, s'organitzà un cicle de concerts d'orgue durant el mesos d'estiu, amb la voluntat d'impulsar i difondre un patrimoni que havia estat greument malmès i que es volia recuperar. El primer concert fou el dia 2 de juliol a càrrec de Montserrat Torrent a l'orgue de l'església de Sant Sever de Barcelona.

A partir de l'any 1994 l'ACO n'assumeix la direcció i gestió, comptant amb la col·laboració de la Generalitat i d'altres entitats patrocinadores. Les funcions d'organització recauen en un comitè tècnic del cicle i des de fa dos anys, en una comissió formada a partir de membres de la mateixa junta directiva; mentre que per a les tasques de gestió es contracta a un tècnic.

D'aquesta manera arribem a l'edició que fa 25! I el fet és que el cicle ha anat creixent, sobretot pel que fa al nombre d'orgues i d'organistes participants. El primer any va començar amb sis instruments i actualment compta amb la participació de 21. Podríem dir que el cicle, en certa mesura, és una mena de mirall de l'evolució del món de l'orgue a casa nostra: s'han pogut recuperar més orgues històrics, que de mica en mica s'han incorporat al cicle, tot i que encara quedi molta feina per fer. Així, "Els Orgues de Catalunya" ha arribat a 29 poblacions, des de les grans ciutats fins als pobles més petits, de 23 comarques diferents, oferint-nos la possibilitat de conèixer la geografia i la història de Catalunya a través d'una part del seu patrimoni musical. Tanmateix, encara queden força zones que no apareixen en el mapa del cicle.

Per altra banda, el nombre de persones formades als nostres conservatoris ha anat creixent i ja disposem de gairebé 30 organistes que toquen periòdicament en el cicle, sent una bona eina perquè els mateixos organistes coneguin els "seus" instruments. Alhora també hi participen organistes de fora Catalunya i d'altres instrumentistes acompanyant l'orgue. La darrera incorporació ha estat la programació de concerts també durant l'hivern, permetent que hi sonin altres instruments.

ELS ORGUES DE CATALUNYA

ESTIU 1981

MONTSERRAT TORRENT
RAFAEL TAPIOLA
MARINETTE EXTERMANN
PHILIP SWANTON
JOAQUIM SIMÕES DA HORA
M. TERESA MARTINEZ
JOSEP M. MAS BONET

BARCELONA (Sant Sever) ● 2 juliol
EL VENDRELL ● 4, 23 juliol / 3, 23 agost
TORREDEMBARRA ● 9, 30 juliol / 11, 23 agost
MONTSIAC ● 7, 16 juliol / 13, 27 agost
TALARN ● 11, 21 juliol / 13, 29 agost
MATARÓ ● 14, 25 juliol / 4, 18 agost
CASTELLÓ D'EMPÚRIES ● 12, 16, 26 juliol / 8, 22 agost

GENERALITAT DE CATALUNYA
DEPARTAMENT DE CULTURA I MITJANS DE COMUNICACIÓ
SERVEI DE MÚSICA

Per a concloure, un resum només quantitatiu a partir que l'ACO organitza el cicle: 31 orgues, 300 concerts, 62 intèrprets i una mitjana anual de 4.500 assistents. La valoració més qualitativa la pot aportar l'experiència d'aquelles persones que han fet possible aquests 25 anys: públic, músics, orgueners, organitzadors, col·laboradors...

Junta directiva de l'ACO

Cicle "Els Orgues de Catalunya" 2005

Programació estival del 25è cicle.

Tots els programes els podeu trobar a la nostra pàgina web: www.acorgue.com

BERGA Parròquia de Santa Eulàlia	dimarts, 12 de juliol, 22h	JOSEP M. ESCALONA, orgue
MONTBRIÓ DEL CAMP Parròquia de Sant Pere Apòstol	dijous, 14 de juliol, 22h	MODEST MORENO, orgue
	dijous, 18 d'agost, 22h	JONATAN CARBÓ, orgue
GIRONA Església Catedral	dissabte, 16 de juliol, 22 h	IZUMI KANDO, orgue
SITGES Església Parroquial	dimarts, 19 de juliol, 22,30h	IZUMI KANDO, orgue
	dimarts, 9 d'agost, 22,30h	ANSELMO SERNA, orgue
BARCELONA Santa Maria del Mar	dijous, 21 de juliol, 22h	GUSTAV LEONHART, orgue
VALLMOLL Parròquia de Santa Maria	dissabte, 23 de juliol, 22h	JORDI PAJARES, orgue
L'ALEIXAR Parròquia de Sant Martí	dimarts, 26 de juliol, 22h	MONTSERRAT TORRENT, orgue
	divendres, 26 d'agost, 22h	JAN WILLEM JANSEN, orgue
MATARÓ Basilica de Santa Maria	dijous, 28 de juliol, 22h	MIQUEL BENNÀSSAR, orgue
	divendres, 19 d'agost, 22h	JOSEP M. ESCALONA, orgue
TARRAGONA Capella del Claustre	divendres, 29 de juliol, 20,30h	MIQUEL BENNÀSSAR, orgue
CASTELLÓ D'EMPÚRIES Església Catedral	dissabte, 30 de juliol, 22h	MODEST MORENO, orgue
	dissabte, 6 d'agost, 22h	EUDALD DANTÍ, orgue
VIELHA Parròquia de Sant Miqueu	dimarts, 2 d'agost, 22h	JONATAN CARBÓ, orgue
	dimarts, 16 d'agost, 22h	JOSÉ LUIS ECHECHIPÍA, orgue
CADAQUÈS Parròquia de Nostra Senyora de l'Esperança	dijous, 4 d'agost, 22h	MERCÉ SANCHÍS, orgue CARLES SAGARRA, violí/flauta de bec
	dijous, 11 d'agost, 22h	DANIEL PARACHE, orgue JOAQUIM OLLÉ, flauta MERITXELL OLAYA, veu
TORROJA DEL PRIORAT Parròquia de Sant Miquel	divendres, 5 d'agost, 22h	MONTSERRAT TORRENT, orgue
EL PLA DE SANTA MARIA Església Romànica	dissabte, 6 d'agost, 21h	MERCÉ SANCHÍS, orgue CARLES SAGARRA, violí/flauta de bec
LA POBLA DE CÈRVOLES Església Parroquial	diumenge, 7 d'agost, 19h	ANSELMO SERNA, orgue
TORREDEMBARRA Parròquia de Sant Pere Apòstol	dimarts, 9 d'agost, 22h	DANIEL PARACHE, orgue JOAQUIM OLLÉ, flauta MERITXELL OLAYA, veu
	dijous, 25 d'agost, 22h	JORDI FIGUERAS, orgue
ÀGER Parròquia de Sant Vicenç	dissabte, 13 d'agost, 22 h	JOSÉ LUIS ECHECHIPÍA, orgue
LA POBLA DE SEGUR Parròquia de la Mare de Deu de Ribera	dissabte, 13 d'agost, 22 h	EUDALD DANTÍ, orgue
ST. LLORENÇ DE MORUNYS Parròquia de Sant Llorenç	dissabte, 20 d'agost, 22h	JORDI FIGUERAS, orgue
TALARN Parròquia de Sant Martí	dissabte, 20 d'agost, 20,30 h	JORDI PAJARES, orgue
MONTBLANC Parròquia de Santa Maria	dissabte, 27 d'agost, 22h	JAN WILLEM JANSEN, orgue

Edita:

ASSOCIACIÓ CATALANA DE L'ORQUE

Carrer de Rocafort 242
bis, 1r

08029 Barcelona

Tel. 93 321 09 57

Fax. 93 444 38 09

A/e: aco@acorgue.com

full@acorgue.com

Horari d'atenció:

Tots els dimarts de

10:00 a 14:00

Imprès a:

QUALITY COPY

C/Amigó, 62 08021 Bar-
celona

Tel. 93 209 25 50

e-mail:

qc@qualitycopy.net

web:

www.qualitycopy.net

**Consell de
redacció:**

Anne Funken,
Wenceslau Guarro,
Jonatan Carbó i
Hèctor París

Col·laboradors:

Pere Casulleras,
Joan Casals